Savonlinna

Tilapäinen valiokunta

Tilapäisen valiokunnan yhteenveto

Hyväksytty tilapäisen valiokunnan kokouksessa 20.8.2026 ja 30.09.2026

Kaupunginvaltuusto on 21.2.2025 § 9 päätöksellään asettanut kuntalain 35 §:n mukaisen tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginjohtaja Janne Laineen irtisanomista koskevaa asiaa ja selvittämään, onko kaupunginjohtaja Laine menettänyt valtuuston luottamuksen ja tämän perusteet.

Tilapäisen valiokunnan asettamiseen johtaneessa 35 valtuutetun allekirjoittamassa aloitteessa kaupunginjohtajan irtisanomiseksi luottamuspulan perusteella on mainittu seuraavat perusteet: ongelmat henkilöstön kanssa toimimisessa ja luottamushenkilöiden kanssa toimimisessa ja käyttäytyminen edunvalvonta ym. tilaisuuksissa tavalla, joka on heikentänyt kaupungin mainetta. Tilapäinen valiokunta on johtopäätöksenään todennut kaupunginjohtaja Janne Laineen menettäneet valtuuston luottamuksen kuntalain 43 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Valtuusto on 11.4.2025 päätöksellään § 32 todennut Laineen menettäneen valtuuston luottamuksen ja irtisanonut hänet kaupunginjohtajan virasta kuntalain 43 §:n 1 momentin perusteella.

Laine on valittanut kaupunginvaltuuston päätöksestä Itä-Suomen hallinto-oikeuteen, joka on 15.4.2026 antamallaan päätöksellä 984/2026 asiassa Dnro 1140/2025 kumonnut irtisanomispäätöksen sillä perusteella, että Laineelle ei sen käsityksen mukaan ole kuntalain (410/2025) 43 §:n 2 momentin ja hallintolain (434/2003, HL) 34 §:n 1 momentin edellyttämällä tavalla ilmoitettu kaikkia luottamuspulan perusteita eikä varattu tilaisuutta lausua kaikesta ratkaisuun vaikuttaneesta selvityksestä. Hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan tilapäisen valiokunnan suorittamista kuulemisista laaditut muistiinpanot kuultujen henkilöiden nimineen olisi tullut luovuttaa Laineelle lausuttavaksi. Korkein hallinto-oikeus ei ole myöntänyt asiassa valituslupaa.

Kaupunginhallituksen puheenjohtajisto on 3.6.2026 vastaanottanut 37 valtuutetun allekirjoittaman uuden aloitteen Janne Laineen irtisanomiseksi luottamuspulan perusteella. Edellä yksilöity irtisanomisperuste on kumottu ainoastaan menettelyvirheen perusteella ja hallinto-oikeus ei ole siten arvioinut, onko valtuustolla ollut perusteet irtisanomiselle. Uudessa aloitteessa perusteeksi luottamuksen menettämiselle on mainittu seuraavat asiat:

- ongelmat henkilöstön kanssa toimimisessa, erityisesti noin kahden viimeisimmän viranhoitovuoden aikana;

- ongelmat luottamushenkilöiden kanssa toimimisessa Laineen viimeisimmän viranhoitovuoden valtuustokaudella; ja
- käyttäytyminen edunvalvontatilaisuuksissa ja muissa vastaavissa tilaisuuksissa, jonka vuoksi Savonlinnan kaupungin maineelle on aiheutunut vahinkoa.

Kaupunginvaltuusto on 15.6.2026 päätöksellään § 61 äänin 40-3 asettanut uuden kuntalain 35 §:n mukaisen tilapäisen valiokunnan valmistelemaan kaupunginjohtajan irtisanomista koskevaa asiaa. Tilapäisen valiokunnan tulee laatia selvitys siitä, onko kaupunginjohtaja Janne Laine menettänyt valtuuston luottamuksen ja mikä on luottamuksen menettämisen peruste.

Nyt perustettu tilapäinen valiokunta on haastatellut valiokunnan rajaamaa henkilöjoukkoa. Pääosin kyse on ollut samoista henkilöistä, kuin edellisen tilapäisen valiokunnan työskentelyn aikana.

Valiokunta on kuullut kaupungin nykyisiä ja jo tehtävistä poistuneita viranhaltijoita ja työntekijöitä. Luottamushenkilöistä tilapäinen valiokunta kuuli edellisen kauden valtuustoryhmien puheenjohtajia, ja kaupunginhallituksen puheenjohtajaa. Lisäksi kuultiin edellisen kauden kaupunginvaltuuston puheenjohtajaa. Valiokunta on pyrkinyt huolehtimaan siitä, että kustakin valtuustoryhmistä on edustettu kuultavana. Lisäksi kuultiin sidosryhmien edustajia, kuten maakunnan kansanedustajia ja eläkkeellä olevaa maakuntajohtajaa. Kuulemiseen osallistuminen oli vapaaehtoista ja kaikki kuultavaksi kutsutut eivät osallistuneet kuulemiseen.

Kuuleminen toteutettiin siten, että henkilöitä kuultiin suullisesti tai kirjallisesti. Pääosa kuulemisista toteutettiin suullisesti. Kuulemisista laadittiin kirjalliset muistiot, joiden sisältö käytiin kuulemistilaisuudessa läpi kuultavan henkilön kanssa ja tilaisuuden lopuksi annettiin kuultavalle henkilölle mahdollisuus vielä muuttaa tai lisätä kertomaansa. Yhteenveto perustuu kuulemisista laadittuihin kirjallisiin muistioihin.

Tilapäinen valiokunta on kuullut seuraavia henkilöitä:

Ahvonen Tuula

Hannikainen Ulla

Hytönen Seija

Häkkinen Jarmo

Jokinen Mika

Kaskinen Terho

Kokki Heikki

Konsti Jaana

Kosonen Hanna

Kupiainen Mikko

Liukko Arto

Matilainen Päivi

Metsälä Sanna

Mikkonen Anna-Kristiina

Mäkinen Pentti

Paananen Johanna

Silvennoinen Virve

Stenberg Eija

Suomalainen Tuukka

Tikkanen Kari

Tolvanen Anna

Turunen Marika

Valkonen Esa

Vihavainen Mauri

Yhteenveto kuulemisissa ilmenneistä asioista

Ongelmat henkilöstön kanssa toimimisessa, erityisesti noin kahden viimeisimmän viranhoitovuoden aikana

- Epäasiallinen käytös. Useassa kuulemisessa nousi esiin yleisesti epäasiallinen käytös, joka ilmenee esimerkiksi alentavana, vähättelevänä ja ivallisena käytöksenä henkilöstöä kohtaan (henkilöstöinfot mainittu useasti yhtenä esimerkkinä). Esiin nousi myös henkilöiden arvostelu ja yleisesti pahan puhuminen etenkin silloin, kuin arvostelun kohteena oleva henkilö ei ole läsnä kohdistuen useimmiten viranhaltijoihin tai muihin kaupunkikonsernissa työskenteleviin. Vuorovaikutus henkilöstön kanssa on koettu kaiken kaikkiaan puutteelliseksi. Lisäksi kuulemisissa mainittiin naisia väheksyvä puhe (esim. *tytöttely)* sekä epäasialliset puheet maahanmuuttajista.

- Ongelmat johtoryhmätyöskentelyssä ja johtamisessa yleisesti: kaupunginjohtajan alentava, loukkaava ja epäkunnioittava käytös, vanhentunut, saneleva ja autoritäärinen johtamistyyli, asioiden hoitaminen tunnepohjalta, johtoryhmän puutteellinen vuorovaikutus ja keskustelullisuuden puute. Johtoryhmässä saatettiin antaa tiukkoja määräaikoja ja asioita ei lopulta käsitelty ollenkaan (*esimerkkinä perjantaina annettu työmääräys, jonka piti olla maanantaina valmis*). Tällaisista asioista ovat kertoneet etenkin johtoryhmän jäsenet sekä johtoryhmässä vierailleet työntekijät ja viranhaltijat.

  Johtoryhmään asiaa esittelemään saapuville henkilöille on usein annettu hyvin lyhyt (esimerkiksi n. 5 min) aika asian esittämiselle ja heitä on saatettu odotuttaa pitkiäkin aikoja. Tämä on koettu arvostuksen puutteena esittäjää kohtaan. Konkreettisina esimerkkeinä on mainittu tilanne, kun sisäisen tarkastuksen raportti esiteltiin johtoryhmässä sekä

työllisyysalueen hakemiseen liittyvä esittely. Jälkimmäisessä kaupunginjohtaja oli kuultavan mukaan käyttäytynyt häntä kohtaan hyvin epäasiallisesti, kun kuultava oli maininnut yhteistyön Mikkelin kanssa.

- Henkilöstön epätasapuolinen kohtelu: tästä on esimerkkeinä mainittu suosikkijärjestelmä, jossa vastuut ja palkitseminen ovat henkilöstön välillä epätasapainossa. Epäyhteneväinen vaatimustaso henkilöstön välillä.

- Ongelmat kokousten ja työtehtävien aikatauluttamisessa ja priorisoinnissa: useat kuultavat kokivat, että palavereja siirrettiin usein hyvin lyhyellä varoitusajalla ja nimenomaan kaupunginjohtajan aikataulujen mukaisesti. Kaupunginjohtaja myöhästeli usein. Kuultavat kertoivat myös odotuttamisesta. Eräs kuultava käytti tässä yhteydessä sanaa ”*valta-aseman väärinkäyttö*”. Nämä asiat tapahtuivat silloinkin, kun kokouksiin oli kutsuttu organisaation ulkopuolisia henkilöitä. Moni kuultava koki tämän arvostuksen puutteena muiden työtä kohtaan. Yhtenä esimerkkinä on mainittu elinkeinojaoston listapalaverit, joita on siirretty myös varsinaisen virkatyöajan ulkopuolelle.

- Useat kuultavat kertoivat, että kaupunginjohtaja ottaa tarpeettoman usein esiin virkavastuukysymykset (vahingonkorvaus- ja rikosoikeudellinen vastuu) ja suoranaisesti painostaa niiden kautta. Virkavastuun toistuva korostaminen koettiin henkilöstön toimesta alentavana käytöksenä heitä kohtaan. Virkavastuun korostaminen koetaan kuuluvan kaupunginjohtajan johtamistyyliin. Vakavana yksittäisenä esimerkkinä on mainittu ASI Oy:n (*Argus Spectrum International)* tapaus, jossa kaupungin yhtiön hallituksen jäsentä ja toimitusjohtajaa on painostettu suurella henkilökohtaisella vahingonkorvausvastuulla.

- Usea kuultava kertoi alaisten ja asiantuntijoiden asioihin puuttumisesta sekä tähän liittyen kaupungin menettelytapasäännösten ohittamisesta. Tehtävien antaminen alaisille ohi heidän suorien lähiesihenkilöiden. Konkreettisena esimerkkinä Savonlinnan Yritystilat Oy:n toimitusjohtaja kertoi kaupunginjohtajan ajaneen yhtiön asioita yhtiön hallinnon ohitse ”epävirallisesti”. Toisena esimerkkinä henkilöstöjohtaja kertoi, että palkantarkastuksessa ja kertapalkkioon liittyvässä asiassa kaupunginjohtaja painosti häntä keväällä 2025.

- Useat kuultavat kertoivat, että Laine on etenkin kahden viimeisen viranhoitovuoden aikana koettu etäiseksi ja johtaminen on tapahtunut usein etänä delegoiden. Lähijohtaminen ja läsnäolo ovat puuttuneet.

- Henkilöstöä on viimeisten vuosien aikana hakeutunut pois kaupungin palveluksesta ainakin osittain Laineen käytöksen vuoksi.

- Kaupunginjohtajan kehityskeskusteluissa on hänelle toistuvasti tarjottu mahdollisuutta kehittyä johtajana ja muuttaa johtamistapaa sekä toimintakulttuuria. Kaupunginjohtaja ei ole halunnut kehittää johtajuuttaan, vaan hän on tukeutunut johtajasopimukseensa.

- Lisäksi kuulemisissa on ilmennyt lukuisia yksittäisiä asioita, jotka kertovat ongelmista henkilöstön kanssa toimimisessa ja ne ilmenevät kuulemismuistioista.

Lisäksi valiokunta nostaa esiin tässä yhteydessä kuulemisissa esiin tulleet kokemukset siitä, että kaupunginjohtaja on käyttänyt alaistaan henkilöstöä, kun hän on valmistellut vastinetta vuoden 2020 häneen kohdistuneeseen työsuojeluprosessiin. Lisäksi useassa kuulemisessa on tullut esiin, että Laine on käyttänyt alaistaan henkilökuntaa, kun hän on valmistellut omaa henkilökohtaista vastinettaan kevään 2025 irtisanomisprosessissa ja pyytänyt myös alaisiltaan tukilausuntoja. Eräs kuultava henkilöstöstä kertoi, että Laine käytti luvatta vuoden 2020 yhteydessä kuultavan hänelle antamaa lausuntoa vuoden 2025 prosessissa, jossa oli kyse eri asiasta.

Nämä asiat ovat kuulemisten mukaan kuormittanut henkilöstöä erittäin paljon ja henkilöstö on ollut asiasta yhteydessä kaupunginhallituksen puheenjohtajaan ja varapuheenjohtajaan. Kertomien perusteella tilanne etenkin keskushallinnossa on ollut vakava.

Ongelmat luottamushenkilöiden kanssa toimimisessa Laineen viimeisimmän viranhoitovuoden valtuustokaudella

- Luottamushenkilöiden kesken on ollut samankaltainen suosikkijärjestelmä, kuin henkilöstön osalta. Tässä yhteydessä on mainittu ”ylistämällä alistaminen”, luottamushenkilöiden eriarvoinen kohtelu. Suosikkijärjestelmä piti yllä luottamushenkilöiden keskinäistä vastakkainasettelua.

- Virkavastuukysymysten (rikosoikeudellinen ja vahingonkorvausoikeudellinen vastuu) korostaminen.

- Julkisuuden käyttäminen siten, että se on vaikeuttanut yhteistyötä luottamushenkilöiden välillä. Kaupunginhallituksen esitysten kommentointi julkisuudessa ennen asioiden käsittelyä kokouksessa.

- Asioita (etenkin aiesopimuksia) valmisteltiin siten, että luottamushenkilöt eivät olleet niistä tietoisia ja he saivat tiedon mediasta ennen kuin olivat asiasta muuten kuulleet.

- Epäasiallinen käytös luottamushenkilöitä kohtaan kokouksissa ja esimerkkinä mainittu myös luottamushenkilön uhkailu.

- Tarkoitushakuinen valmistelu vastoin valtuustoryhmien linjauksia (esimerkkinä mainittu hallintosääntö- ja organisaatiouudistus).

- Ongelmat elinkeinojaostossa toimimisessa: Laine pitkitti asioita niin pitkälle kuin pystyi, jos asiat eivät menneet hänen mielensä mukaisesti. Aikatauluja siirrettiin jatkuvasti. Eräs kuultava koki, että Laine halusi olla päättäjän roolissa jaostossa. Laine vetosi useasti, että asiassa rikotaan kunta- tai hallintolakia, mutta kyselyistä huolimatta ei kertonut, millä tavalla. Hän muutatti lista-asioita ja painotti, että vastuu on valmistelijalla. Laine on myös huutanut valmistelijalle, kun lista-asiaa ei ole muokattu hänen haluamallaan tavalla.

Käyttäytyminen edunvalvontatilaisuuksissa ja muissa vastaavissa tilaisuuksissa, jonka vuoksi Savonlinnan kaupungille on aiheutunut vahinkoa

- Selkeinä toistuvina asioina mainehaitan osalta kuulemisissa mainittiin kaupunginjohtajan Pride-kannanotot, tutkintapyyntö Pride-liputusasiassa sekä koettu venäjämielisyys. Venäjämielisyydestä esimerkkeinä on mainittu kaupunginjohtajan toimet venäläisten yritysten edistämiseksi, Ukrainan tukemiseksi järjestettävän liputuksen vastustaminen sekä venäjämielisen puheenvuoron pitäminen ohjausryhmässä. Näistä on seurannut negatiivista julkisuutta. Lisäksi yleisesti jotkut kuultavat kokivat Savonlinnan maineen heikentyneen valtiontasolla ja etenkin maakunnan tasolla Janne Laineen käytöksen takia.

- Kuulemisissa toistui, että yhteistyötahot eivät ole enää halunneet tavata Janne Lainetta hänen käyttäytymisensä vuoksi. Lisäksi kuulemisissa mainittiin painostava ja päällekäyvä edunvalvontatapa sekä valtiontason toimijoiden valistaminen. Kuulemisissa toistui myös viesti siitä, että lobattava tai valtionhallinnon edustaja ei enää halua tavata Janne Lainetta.

- Kuultavana olleet Savonlinnan kansanedustajat kertovat saaneensa lukuisia toistuvia negatiivisia yhteydenottoja valtionhallinnosta ja valtiontason poliitikoilta Laineen käytöksestä lobbaustilaisuuksissa, joka on ollut töykeää, muita valistavaa ja hän ei ole antanut puheenvuoroa lobattaville.

- Entinen maakuntajohtaja kertoo esimerkkinä ministeritasolta tulleen viestin, että ministeri ei halua jatkossa asioida nimenomaan Janne Laineen kanssa. Maakuntajohtaja on pitänyt kokemuksensa perusteella erittäin poikkeuksellisena näin suoraa viestiä.

- Esimerkkinä edunvalvontatilaisuudesta on mainittu seminaari Pietarissa kuultavan arvion mukaan vuonna 2020, jolloin kutsuvieraille on yllättäen esitelty, että Savonlinnan ja Pietarin välistä erityistalousaluetta valmistellaan. Osallistujilla ei ole ollut tästä ennakkotietoa. Kuultavana ollut kansanedustaja kertoo saavansa tästä edelleenkin palautetta.

- Kaupunginvaltuuston puheenjohtajan näkemys on, että Savonlinnan maine kärsi Janne Laineen mielipiteiden, kommenttien ja niistä aiheutuneen julkisuuden seurauksena. Osittain tähän vaikutti myös huonot välit toimittajiin sekä Laineen tavoittamattomuus, joka johti yksipuoliseen uutisointiin. Tilanne kärjistyi ajan myötä lisää. Tästä asiasta valtuuston puheenjohtaja on häntä huomauttanut.

- Edunvalvontatilaisuuksissa on tapahtunut ulossulkemista tiettyjen henkilöiden kohdalla. Tilaisuuksiin on jätetty perusteetta kutsumatta henkilöitä, jotka asemansa perusteella olisivat olleet relevantteja.

Kaupunginjohtajan kuuleminen

Kuntalain 43.2 §:n mukaan asiaa valmisteltaessa kunnanjohtajalle on ilmoitettava, mihin luottamuksen menetys perustuu, ja varattava hänelle tilaisuus tulla kuulluksi. Kaupunginjohtajaa on kuultu suullisesti valiokunnan kokouksessa 23.09.2026. Tämän lisäksi hän on toimittanut valiokunnalle kirjallisen vastineen. Kaupunginjohtajalle on annettu tiedoksi valtuutettujen allekirjoittama aloite, kuulemismuistiot valiokunnan suorittamista kuulemisista sekä niistä laadittu yhteenveto (hyväksytty valiokunnan kokouksessa 20.8.), josta käy ilmi ne syyt, joihin luottamuksen menetys voi perustua. Kaupunginjohtajan näkemys asiasta käy ilmi 23.09.2026 kuulemistilaisuudesta laaditusta muistiosta sekä hänen toimittamasta kirjallisesta vastineesta liitteineen.